

да се отказуватъ отъ мене, и да мислѣтъ, че е едно достоинство да повтарятъ хулитѣ, които ми отдавахъ. Нъ тия послѣднитѣ бѣхъ съкоги малко, и, слава Богу, първите не бѣхъ рѣдки за мене.

Щѣхъ да се излѣжіжъ, ако мисляхъ, че жалостта, която имахъ за настъ у Италия, ще прѣстане щомъ стѫпимъ върху чужда земя. Охъ! честниятъ човѣкъ е съкоги съотечественикъ на злочестиятъ! когато прѣминувахми прѣзъ Илирия и Германия, сѣ като у Италия бѣше. Сѣ се човаше жалостниятъ викъ: «Горкитѣ хора!»

По нѣкоги на влизаньето у нѣкой градъ, бѣхъ принудени да въспрѣтъ колата ни, додѣто рѣшижъ дѣ трѣбува да слѣземъ: тогази народътъ се стичеше наоколо ни, и човахми съжаялителни думи, които наистина излизахъ отъ сърдцето! Добрината на тия чужденци ме нажаяваше още по-много, отъ колкото добрината на съотечественицитѣ ми. Охъ! колко бѣхъ признателенъ къмъ сичките! колко е сладко смиляваньето, което ни засвидѣтелствува нашите подобни! колко е сладко да те обича човѣкъ!

Утѣшеньето което намирахъ у тия състрадателни бѣлѣзи усладяваше разяренъето ми противъ тия, които наричахъ мои неприятели.

Казувахъ си: «Може щото, като видѣхъ отъ близо лицето имъ, и видѣхъ моето, ако да можахъ да четѣ у душата имъ, и тѣ у моята, като се принудимъ да исповѣдами взаимно, че у настъ нѣма никоя развратностъ, кой знай да ли не щемъ да се повлѣчемъ единъ други, за да се оплакувами, за да се обичями!»

Твърдѣ често хората се мразїжъ единъ други само защото не се познаватъ. Ако си кажїжъ по-